

Hoogheemraadschap van
Schieland en de Krimpenerwaard

Maasboulevard 123
Postbus 4059
3006 AB Rotterdam
T. 010 45 37 200
F. 010 41 30 694

Bestuursinfo

Nummer 1, maart 2007

1. Overzicht (ernstige) incidenten en calamiteiten

Inleiding

In uw vergadering van 28 juni 2006 heeft u voor het eerst een rapportage ontvangen over de (ernstige) incidenten en calamiteiten. In 2005 heeft het waterschap leren werken met de fasering zoals die is vastgelegd in het calamiteitenplan. De criteria voor opschalen worden aan de hand van de praktijk steeds verder verbeterd. Het gebruik van de opschalingmethodiek verloopt beter dan in 2005. Het gaat de betrokken medewerkers en bestuurders steeds beter af om de fasering toe te passen en te gebruiken. Dit blijkt ook uit het feit dat slechts bij vier gevallen kanttekeningen over de fasering geplaatst kunnen worden.

Fasering

Fase 1 is van toepassing voor problemen die nog redelijk goed onder controle zijn, waarbij overlast dreigt en slechts een beperkt aantal medewerkers betrokken hoeft te worden voor een adequate oplossing.

Fase 2 is noodzakelijk voor ernstige incidenten waarbij overlast daadwerkelijk optreedt, prestatienormen niet worden gehaald, medewerkers van verschillende afdelingen betrokken zijn, netwerkpartners geïnformeerd moeten worden of er enige media aandacht is.

Fase 3 moet worden afgekondigd als moet worden afgeweken van staand beleid, netwerkpartners bestuurlijk op de hoogte gesteld moeten worden, er een duidelijke gevaarstelling is, imago schade dreigt of grootschalige inzet van mensen en middelen van derden noodzakelijk is.

Evaluatie

De werkgroep calamiteitszorg heeft vastgesteld dat ernstige incidenten en calamiteiten (fase 2 en 3) altijd worden geëvalueerd tenzij er argumenten om daar van af te zien (fase 2). Voor calamiteiten (fase 3) wordt bovendien ingeschat dat evaluatie door externe partijen uitgevoerd moet worden en dat eventueel evaluatie samen met derden uitgevoerd moet worden. Incidenten (fase 1) worden niet geëvalueerd tenzij er, naar het inzicht van het betrokken afdelingshoofd en/ of de operationeel leider, aanleiding is wel te evalueren.

In 2006 zijn twee evaluaties uitgevoerd. Voor een ernstig incident is besloten geen evaluatie te houden (vogelgriep). Voor de vogelgriep is slechts een maal het operationeel team bij elkaar geweest omdat niet duidelijk was hoe de vier betrokken afdelingen de voorbereidingen op een mogelijke uitbraak van vogelgriep zouden moeten organiseren. In een sessie van het operationeel team is het probleem snel en adequaat geanalyseerd en onder gebracht bij een actieteam met aangepast samenstelling. Voor een incident (breuk influentleiding Groenedijk) is besloten een evaluatie uit te voeren. Uit de evaluatie kwam onder andere naar voren dat, hoewel het probleem effectief en naar tevredenheid is afgehandeld, achteraf werd geoordeeld dat voorval beter afgehandeld had kunnen worden als een ernstig incident (fase 2). Onder andere het informeren van netwerkpartners kon nu niet voldoende worden vormgegeven.

De gaslekkage bij de Groenedijk ter hoogte van de Algerakering is bij melding direct opgeschaald tot fase 1. Achteraf bleek er weinig aan de hand en was opschaling overbodig. In soortgelijke gevallen zal in de toekomst altijd eerst een eigen verificatie plaatsvinden. Het vierde geval waarbij opmerkingen over de fasering gemaakt moeten worden is de lekkage van de kade bij de Weissenbruchlaan in Rotterdam. Het voorval is in praktische zin (gezien de inzet van medewerkers, materiaal en overige middelen) afgehandeld als een incident (fase 1), maar dat is ten tijde van het incident niet als zodanig vastgesteld. Pas na enkele dagen is de operationeel leider en de coördinator calamiteitszorg geïnformeerd. In soortgelijke gevallen is door betrokken medewerkers wel correct opgeschaald.

Overzicht en groepering

In 2006 zijn totaal dertien voorvallen geregistreerd. Een maal werd voldaan aan de criteria voor opschalen tot fase 1 conform het bestrijdingsplan primaire, secundaire en voorliggende waterkeringen (verwachte waterstand boven NAP +2,20 m bij Hoek van Holland), maar is gezien de overige omstandigheden daarvan afgezien. Dit valt binnen de kaders zoals in het bestrijdingsplan is vorm gegeven. Tienmaal is opgeschaald tot fase 1. Twee maal is fase 2 vastgesteld. Er zijn in 2006 geen calamiteiten (fase 3) geweest. Een onevenredig groot aantal (ernstige) incidenten vond (gedeeltelijk) plaats in de maand augustus.

Ter vergelijking kan worden gemeld dat in 2005 dertien maal sprake was van fase 1, twee maal fase 2 en geen fase 3.

De twaalf (ernstige) incidenten zijn als volgt te groeperen:

- 4 maal (dreigende) schade aan een kade/dijk
- 2 maal ernstige neerslag
- 2 maal uitval van een (een deel van) een gemaal (oppervlaktewater)
- 1 maal uitval van een rioolgemaal
- 1 maal droogte (bedreiging waterkwaliteit en veenkaden)
- 1 maal breuk van een rioolleiding (dreigende uitval zuiveringinstallatie)
- 1 maal overig (vogelgriep)

Voorvallen

Periode	Incident	Fase	Opmerkingen
20-02/16-03	(dreigende uitbraak van) Vogelgriep	2 (1)	
05-02	Stroomuitval rioolgemaal Z'huizen-West	1	
17-02/juni	Uitbuiking Groenedijk Nieuwerkerk a/d IJssel (t.o. zand en grindhandel Molenaar)	1	
Maart	Gaslekkage Groenedijk nabij Algerakering	1 (0)	
18-07/22-08	Droogte 2006	2	Evaluatie beschikbaar T/m 07-08 fase 2, daarna fase 1 t.b.v. waterkeringen
27-07/08-08	Gemaal Oostgaarde (breuk persleiding)	1	
09-08/16-08	Breuk Influentleiding Groenedijk	1 (2)	Evaluatie beschikbaar
12-08/28-09	Uitval Electropomp gemaal Schilthuis	1	
21-08/22-08	Ernstige neerslag	1	
25-08	Ernstige neerslag/ wateroverlast Z'huizen	1	
05-10/07-10	Lekkage kade Weissenbruchlaan	0 (1)	
01-11	Storm/ hoog water	0	
01-12/05-12	Kade lekkage Bleiswijk	1	

Tussen haakjes de fase die achteraf het meest geschikt was geweest.

2. Waterplan Capelle aan den IJssel

Gemeente Capelle aan den IJssel en het hoogheemraadschap hebben onlangs de Visienota van het Stedelijk waterplan afgerond. Daarover informeren we u in deze mededeling. Belangstellenden kunnen een exemplaar opvragen bij HHSK (M.Meier).

De redenen voor het opstellen van een waterplan Capelle a/d IJssel zijn als volgt:

- Gemeente Capelle a/d IJssel wil graag problemen in de waterketen (riooloverstorten) oplossen door een integrale aanpak hiervan in het waterplantraject. Door samen te werken met ons hoogheemraadschap is een gestructureerde en kosteneffectieve aanpak van de knelpunten in het water(keten)systeem mogelijk.

- Ongeveer 40% van het aantal klachten dat in voorgaande jaren bij het hoogheemraadschap van Schieland binnenkwam, was afkomstig uit Capelle a/d IJssel. De oorzaak van de klachten hebben allen verband met (lokale) waterkwaliteitsproblemen.
- Gelet op de voortschrijdende klimaatverandering willen de gemeente en HHSK nu al anticiperen op de situatie in 2100 (het huidige watersysteem voldoet al aan het NBW, Middenscenario 2050)
- Voor de gemeente Capelle aan den IJssel is het verbeteren van de belevingswaarde van de watergangen belangrijk.

Gemeente en hoogheemraadschap zijn het waterplantraject gestart met het opstellen van de strategische visie (visienota). De visienota verkent de huidige situatie van het watersysteem in Capelle en geeft een globaal streefbeeld waarin oplossingsrichtingen zijn aangegeven om te komen tot het streefbeeld (lange termijn, 2030). Dit is uitgewerkt voor alle wateraspecten (zie tabel). Per deelgebied is ook een inschatting gemaakt van de haalbaar geachte waterkwaliteit (ecologische toestand) na het doorvoeren van de oplossingsrichtingen (2020) (conform de waterkwaliteitsbeelden benadering).

Visienota: Overzicht oplossingsrichtingen per thema

Thema	Oplossingsrichtingen
Waterkwantiteit en ruimtelijke ordening	• verbeteren doorstroming • aanwijzen en realiseren aanvullende waterbergingsgebieden (waterbank voor nieuwbouw) • versterken hoofdwaterstructuur. • vergroten peilgebieden (voornamelijk in Schenkel en Schollebos)
Veiligheid	• Ruimte vrijhouden voor eventuele toekomstige versterking waterkering
Waterkwaliteit	• aanleggen natuurvriendelijke oevers • verminderen/zuiveren inlaatwater • zonodig kwaliteitsbaggeren • verbeteren doorstroming (duikers vervangen door bruggen) • kleinschalige kwaliteitsverbeterende maatregelen (bladvisserij, snoeien, etc.)
Waterketen	• afkoppelen van verhard oppervlak/ aanleg BergbezinkBassin
Grondwater	• aanleg en monitoring peilbuizennet • uitbreiding drainagestelsel
Beheer, onderhoud en handhaving	• bereikbaarheid voor onderhoud vergroten • onderhoud volgens ecokleurenkoers • baggeren volgens schouwvakkensysteem • afspraken over onderhoud en ontvangstplicht • strengere handhaving
Bewustwording	• voorlichting, subsidies en (publieks)acties

De visienota wordt de komende drie jaar per deelgebied uitgewerkt in deelplannen. Hierin worden concrete maatregelpakketten op watergang/wijkniveau uitgewerkt (invulling van de oplossingsrichtingen). Het stedelijk waterplan wordt daarmee 'getrapt' in volgorde en tijd verder uitgewerkt. Ieder uitgewerkte deelplan wordt voorgelegd aan de beide besturen.

Gemeente en hoogheemraadschap streven ernaar dat er gedurende het planproces en de uitvoering interactie is tussen de beheerder, burger en bestuurder (adaptieve benadering). Bewoners en belangenverenigingen worden steeds in het proces betrokken, vooral bij projecten op het kleinere schaalniveau (denk aan kleine afkoppelprojecten).

Verwacht wordt dat met deze open communicatie klachten (over beheer) kunnen worden omgebogen in meedenken en meewerken aan een beter watersysteem.

Om zowel de interne communicatie; communicatie tussen projectgroep, stuurgroep en bestuur, als externe communicatie; met belangengroepen en burgers, te stroomlijnen is onlangs een communicatieplan afgerond en worden de eerste acties uitgevoerd (nieuwsbrief, website etc.).

3. Faalkans Maeslantkering

Conform de Wet op de waterkering dienen de waterkeringbeheerders om de 5 jaar de primaire waterkering te toetsen. Rijkswaterstaat Zuid-Holland heeft eind 2005 de toetsrapportage van de Europoortkering, een voorliggende primaire waterkering die bestaat uit een combinatie van de Maeslantkering, de Hartelkering en een verbindende waterkering, ingediend bij de provincie Zuid-Holland. Hieruit blijkt dat de Europoortkering onvoldoende scoort, de ontwerpfaalkans van 1/1000 per sluitvraag wordt niet gehaald.

Als een voorliggende waterkering niet voldoet aan de norm, schrijft het Voorschrift Toetsen op Veiligheid (VTV) een aanvullende toetsrapportage (achterlandstudie) voor, waarin de effecten op de achterliggende waterkeringen worden onderzocht. Bovendien heeft het onvoldoende scores van de Maeslantkering tot kamervragen geleid. De Staatssecretaris heeft in een Algemeen Overleg met de commissie V&W een toelichting gegeven, en toegezegd drie onderdelen te zullen onderzoeken:

1. Voor het stormseizoen 2006/2007, dat wil zeggen uiterlijk 15 oktober 2006, is de faalkans van de Maeslantkering aantoonbaar 1:100 per sluitvraag;
2. De effecten van de grotere faalkans op de waterkeringen in het achterliggende gebied worden onderzocht (achterlandstudie);
3. De aanpak van Rijkswaterstaat en de mogelijkheden voor verdere verbetering worden via een onafhankelijke Second Opinion getoetst.

Op 16 oktober 2006 heeft de Minister (als plaatsvervanger van de Staatssecretaris, beheerder van de Maeslantkering) de aanvullende toetsrapportage aangeboden aan de Provincie, en haar bevindingen aan de Tweede Kamer gerapporteerd:

1. Het verbeterprogramma is, op de levering van een aantal reserve-onderdelen na, afgerond. De levering van reserve-onderdelen zorgt ervoor dat de faalkans naar alle waarschijnlijkheid in het voorjaar van 2007 aantoonbaar 1/100 per sluitvraag is;
2. Een aantal dijkvakken en kunstwerken in het achterliggende gebied kunnen de waterstandsverhogingen niet opvangen, dus de waterstaatkundige toestand van de Maeslantkering scoort onvoldoende;
3. De faalkansanalyse is goed in aanpak en voldoende volledig en betrouwbaar ingevuld. Verbeteringen zijn mogelijk, maar nog niet kwantificeerbaar.

Verder start Rijkswaterstaat een systeemanalyse, waarin alle factoren, die van invloed zijn op de veiligheid tegen overstroming in de Rijn-Maasmonding in samenhang worden beschouwd. Deze systeemanalyse wordt binnen één jaar afgerond.

De Provincie Zuid-Holland heeft op 13 december 2006 haar bevindingen over de Maeslantkering gerapporteerd aan de Minister (als plaatsvervanger van de Staatssecretaris, toezichthouder van de primaire waterkeringen). Op basis van de resultaten van de Achterlandstudie neemt de provincie het toetsoordeel, over de Maeslantkering, over van Rijkswaterstaat Zuid-Holland en komt daarmee tot het toetsoordeel 'onvoldoende'. Het formele traject om te komen tot een definitief rijksoordeel is nog niet afgerond.

Wij hebben regelmatig op ambtelijk en bestuurlijk niveau overleg met collega-waterschappen en de provincie, om een gezamenlijk standpunt te vormen over het vraagstuk. De gang van zaken blijft onze gezamenlijke kritische aandacht houden.

4. Verbetering verkeersveiligheid West-Vlisterdijk

Langs deze weg wordt u geïnformeerd over de voortgang van werkzaamheden ten behoeve van verbetering verkeersveiligheid West- Vlisterdijk in de gemeente Vlist.

Verenigde Vergadering 20 februari 2006

Na een lange bestuurlijke voorgeschiedenis heeft het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard in de Verenigde Vergadering van 20 februari 2006 besloten om extra maatregelen uit te voeren t.b.v. verbetering verkeersveiligheid op de West- Vlisterdijk in de gemeente Vlist. Hiervoor is een krediet gevoteerd van €130.000,=. Wat voldoende wordt geacht voor uitvoering van alle onderstaande maatregelen.

De volgende maatregelen worden genomen:

Maatregel 1, bevorderen zichtlijnen

Maatregel 2, gevaarlijke bochten accentueren

Maatregel 3, verbreden van bermen

Maatregel 4, overgangen in wegtype bij bebouwde kommen

Maatregel 5, snelheidbeperkende maatregelen

Maatregel 6, bestaande verkeersmaatregelen opknappen

Maatregel 7, bevordering verkeersafwikkeling op de gebiedsontsluitingswegen

Maatregel 8, educatie en voorlichting

Informatiebijeenkomsten

Op woensdag 26 april 2006 is met de gemeente Vlist een inloopmiddag/avond gehouden waarin de wegverbeterplannen zijn toegelicht. Door bewoners werd op de plannen gematigd positief gereageerd, zo ook op het onderdeel beplanting.

In vervolg op deze informatiebijeenkomst is aan bewoners per brief aangeboden dat het hoogheemraadschap, voor de maatregel "bevorderen van zichtlijnen" (maatregel 1), het verwijderen en snoeien van beplanting uitvoert. De stichting Landschapsbeheer Zuid-Holland heeft op ons verzoek een richtlijn opgesteld hoe het snoeien van bomen langs de Vlist vanuit een landschapvisie het beste door ons kan worden uitgevoerd. Deze richtlijn is ook ter informatie aan bewoners toegezonden. Deze brief is door een groep bewoners niet goed ontvangen. Deze groep heeft de publiciteit gezocht. Omdat daarnaast de gemeente de procedure voor de kapvergunning verkeerd had afgewikkeld en ons gevraagd had mee te werken aan een nieuwe kapvergunningprocedure zijn alle onderdelen in dit project voorlopig stopgezet. Door het hoogheemraadschap zijn hierna met alle betrokken instanties en een bewonersdelegatie gesprekken gevoerd over de meest gewenste doorstart van dit project. Met alle partijen is tenslotte consensus bereikt waarna het project nu weer een vervolg kon krijgen.

Werkgroep

Na een gezamenlijke bijeenkomst met een afvaardiging van alle betrokken partijen is op 23 november 2006 is besloten tot het oprichten van een werkgroep die zich bezig gaat houden met de problematiek en de aanpak daarvan op de West-Vlisterdijk. De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van: bewoners, gemeente Vlist, politie Hollands Midden, Landschapsbeheer Zuid-Holland, Milieufederatie en het hoogheemraadschap. In het overleg van 23 november j.l. is tot een gefaseerde aanpak besloten voor het bomenonderhoud langs de West-Vlisterdijk.

Gefaseerde aanpak bomensnoei

Overeengekomen is het onderhoud aan de bomen in 3 verschillende fasen onder te verdelen namelijk:

1. bomen die in de weg staan bij de aanleg van verkeersmaatregelen (ca. 10 stuks)
2. bomen die normaal onderhoud behoeven (takkenhouw)

3. bomen die het uitzicht belemmeren met name in bochten of te kort op elkaar staan waardoor haagvorming ontstaat (ca. 212 stuks.)

Op dit moment wordt de 1^e fase uitgevoerd waarbij in een gesprek met de eigenaren uiteen wordt gezet waarom de bomen weg moeten. De eigenaar wordt gevraagd medewerking te verlenen bij de aanvraag kapvergunning. Ook wordt over de 2^e fase met deze eigenaar gesproken, althans als betrokkene nog meer bomen heeft staan in de wegberm van de West-Vlisterdijk.

De 2^e fase is ook opgestart, de controle geschiedt op basis van de jaarlijkse houtschouw langs wegen. De eigenaren worden in een schouwbrief aangespoord om bij de aangegeven bomen onderhoud uit te voeren. Het concept van de standaard schouwbrief is voorgelegd voor commentaar aan de leden van de werkgroep. In de werkgroep worden alle werkzaamheden nauwlettend gevolgd en indien nodig besproken. Voorlopig wordt door het hoogheemraadschap niet handhavend opgetreden.

Het onderhoud bedoeld in de 3^e fase is uitgesteld. Eerst worden in de werkgroep de resultaten afgewacht van de eerdere genomen maatregelen, de verdere aanpak wordt hierop afgestemd. Eventuele maatregelen (maatregelen 1 en 3 uit de VV-lijst) in de 3^e fase zullen niet eerder dan in het najaar te verwachten zijn.

Vervolg werkzaamheden

Na het verkrijgen van de kap- en aanlegvergunning, waarschijnlijk in het voorjaar van 2007, worden de inrichtingsmaatregelen (maatregelen 2, 4, 5 en 6 uit de VV-lijst) uitgevoerd. Voor deze werkzaamheden is een bestek met tekeningen opgesteld waarbij tevens rekening is gehouden met de aanleg van 2 flexibele drempels nabij de bebouwde kommen van de kern Vlist. De gemeente draagt evenredig bij in de kosten van de drempels. Over de verdere voortgang van het project wordt u te zijner tijd verder geïnformeerd.

5. Gemeenschappelijke Regeling Regionale Ontwikkeling Zuidplas

17 januari jongstleden is de Stuurgroep Driehoek RZG Zuidplas akkoord gegaan met Gemeenschappelijke Regeling Regionale Ontwikkeling Zuidplas. Besloten is de gemeenschappelijke regeling ROZ voor een consultatieronde aan de gemeenteraden van de deelnemende partijen voor te leggen. 19 januari heeft de voorzitter van de stuurgroep de betreffende documenten verstuurd naar de colleges van de deelnemende partijen met het verzoek ze voor te leggen aan hun raden.

Afgelopen najaar heeft HHSK zich omtrent mogelijke deelname laten informeren door zowel het projectbureau Driehoek RZG Zuidplas als ook door het Hoogheemraadschap van Delfland, dat deelneemt in een regeling die enigszins vergelijkbaar is. Wij hebben daarop besloten om niet in de regeling deel te nemen.

Onder verwijzing naar het Regionale Bestuursakkoord Water, dat op 22 juni 2006 door de stuurgroepleden is getekend, heeft HHSK vervolgens aan de deelnemers in de regeling verzocht om HHSK als adviseur in de regeling op te nemen, waarmee werd ingestemd. Door deelname als adviseur blijft HHSK optimaal betrokken bij de uitvoering van het project.